

Kunstuur in de klas

Engagement: emancipatie

Leeftijd: 16-18 jaar
Niveau: VWO bovenbouw
Jaargang: najaar 2015

Samengevat

Lang was het kunstenaarschap echt een mannenvak. Vrouwen mochten wel schilderen, maar hadden niet dezelfde status als mannelijke kunstenaars. Charley Toorop was in de 20ste eeuw een sterke persoonlijkheid die haar leven in dienst stelde van de kunst. Hedendaagse kunstenaars Charlotte Schleiffert en Pipilotti Rist geven ieder hun eigen vrouwbeeld weer. Binnen de modewereld wordt er steeds meer gemorrelt aan het traditionele man-vrouw beeld.

Vakgebied

TEHATEX

Kernbegrippen

Emancipatie- traditioneel- vrouwbeeld- ideaalbeeld

Examenprogramma

Deze video sluit aan bij het examenprogramma van het VWO, domein A (vaktheorie):
- subdomein A1 (beschrijven, onderzoeken, interpreteren)
- subdomein A2 (beschouwen)
Thema context: Emancipatie

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie 'Kunstuur in de klas', een samenwerking tussen NTR Schooltv, ARTtube en AVRO's Kunstuur. Op de programmapagina op Schooltv.nl staan videoclips over allerlei kunstenaars. Op de site van Kunstuur zijn fragmenten te vinden over kunstenaars en kunststromingen. Op ARTtube.nl staan video's van musea over kunst en design.

Antwoorden

1 A, 2 Ze was een strenge potige dame, terwijl het portret meer een zachte vrouw laat zien, **3a** Er hing te weinig werk van vrouwelijke kunstenaars op zaal, **3b** Nog steeds hangt er veel meer werk van mannelijke kunstenaars, **4a** Krachtige vrouwen: combinatie van lief/ zacht en hard, **4b** Zij trekt man en vrouw gelijk, de naakte vrouw staat voor de afwezigheid van sociale klasse en geografie, **5a** Hij kijkt niet naar draagbaarheid van mode, naar traditionele ideeën, maar doet vormonderzoek en vertelt verhalen, **5b** Eigen invulling.

Bron: Deze video is een bewerking van het programma Kunstuur van AVRO/TROS. De video is mede mogelijk gemaakt door NTR, AVRO en ARTtube.

Kijkvragen



Clara Peeters, *Stilleven met kazen, amandelen en krakelingen*, c. 1615, collectie Mauritshuis

1 Hoe heeft Clara Peters zich ondanks haar ondergeschikte positie als vrouw in haar tijd toch weten te vereeuwigen?

- A Ze voegde een zelfportret aan haar schilderij toe.
- B Ze werd goede vrienden met Frans Hals.
- C Ze schilderde onderwerpen die toen niet vaak geschilderd werden.

2 Op welke manier herkent de kleinzoon van Charley Toorop zijn oma niet in het portret dat zijn vader van haar maakte?

- 3a** Waartegen protesteerde de Guerilla Girls in de jaren 80 bij het Stedelijk Museum in Amsterdam?
- b** Is er ten opzichte van toen veel veranderd in het museum?

- 4a** Waar worden de vrouwen in het werk van Charlotte Schleiffert door gekenmerkt?
- b** En de vrouwen in het werk van Pipilotti Rist?

Verdiepingsvraag

- 5a** Hoe reageert modeontwerper Antoine Peters op het traditionele man/ vrouwbeeld in de mode?
- b** Hoe kijk jij tegen deze reactie aan, maakt hij een punt? Licht toe.

Kunstuur in de klas

Engagement: politiek/ sociaal

Leeftijd: 16-18 jaar
 Niveau: VWO bovenbouw
 Jaargang: najaar 2015

Samengevat

Veel kunstenaars zijn geëngageerd: ze willen met hun werk iets zeggen over de maatschappij waarin ze leven. Zo verwijst de Chinese kunstenaar Siu Jianguo naar de politieke situatie in zijn land en uit Renzo Martens kritiek op het beeld dat de westerse wereld van Afrika heeft. Binnen de modewereld is er steeds meer kritiek op verspilling, Bas Kosters verwerkt deze kritiek in zijn ontwerpen.

Vakgebied

TEHATEX

Kernbegrippen

maatschappij- kritiek- politiek- sociale verhoudingen-
 verspilling

Examenprogramma

Deze video sluit aan bij het examenprogramma van het VWO, domein A (vaktheorie):

- subdomein A1 (beschrijven, onderzoeken, interpreteren)

- subdomein A2 (beschouwen)

Thema context: Sociaal/ politiek

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie 'Kunstuur in de klas', een samenwerking tussen NTR Schooltv, ARTtube en AVRO's Kunstuur. Op de programmapagina op Schooltv.nl staan videoclips over allerlei kunstenaars. Op de site van Kunstuur zijn fragmenten te vinden over kunstenaars en kunststromingen. Op ARTtube.nl staan video's van musea over kunst en design.

Antwoorden

1 B, 2 a. China, **2b** Het Mao-jasje. De kunstenaar wil hiermee zeggen dat Chinezen eigenlijk hun Mao-jasje nog niet hebben uitgedaan, nog steeds onder invloed zijn van deze ideeën, **3a** De rol van zowel cameraman en regisseur als acteur, **3b** Hij vindt dat er in de westerse wereld een verkeerd beeld van Afrika bestaat en dat de economische verhoudingen tussen het Westen en Afrika scheef zijn, **4 C, 5** Eigen invulling.

Bron: Deze video is een bewerking van het programma Kunstuur van AVRO/TROS. De video is mede mogelijk gemaakt door NTR, AVRO en ARTtube.

Kijkvragen



William Kentridge, *More Sweetly Play the Dance*, EYE Filmmuseum

1 Hoe wil William Kentridge de wereld in zijn werk weergeven?

A De wereld als iets dat constant in beweging is.

B De wereld als een onveilige plek.

C De wereld als een fijne plek met feestende mensen.

2a Uit welk land komt de kunstenaar Siu Jianguo?

b Welk kledingstuk komt in het werk van deze kunstenaar veel voor en waarom?

3a Welke rol speelt Renzo Martens in zijn films?

b Waar uit Martens kritiek op?

4 Hoe uit Bas Kosters met zijn collectie kritiek op verspilling in de mode-industrie?

A Hij gebruikt alleen nog maar biologische materialen.

B Hij maakt van elk ontwerp steeds minder exemplaren.

C Hij gebruikt alleen maar resten van oude collecties.

Verdiepingsvraag

5 Renzo Martens vertelt in het interview dat sommige mensen hem soms een 'onsmakelijke racistische klootzak' vinden. Wat vind jij? Beargumenteer je antwoord.

Kunstuur in de klas

Engagement: Utopie

Leeftijd: 16-18 jaar
 Niveau: VWO bovenbouw
 Jaargang: najaar 2015

Samengevat

Kunstenaars kunnen de wereld naar hun hand zetten. Een eigen samenleving creëren. Constant Nieuwenhuis en Joep van Lieshout bijvoorbeeld verzonnen en maakten hun eigen (ideale?) wereld.

Vakgebied

TEHATEX

Kernbegrippen

Utopie- fantasie- samenleving- fictie- alles omvattend kunstwerk- ideaalbeeld

Examenprogramma

Deze video sluit aan bij het examenprogramma van het VWO, domein A (vaktheorie):

- subdomein A1 (beschrijven, onderzoeken, interpreteren)
- subdomein A2 (beschouwen)

Thema context: Utopie

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie 'Kunstuur in de klas', een samenwerking tussen NTR Schooltv, ARTtube en AVRO's Kunstuur. Op de programmapagina op Schooltv.nl staan videoclips over allerlei kunstenaars. Op de site van Kunstuur zijn fragmenten te vinden over kunstenaars en kunststromingen. Op ARTtube.nl staan video's van musea over kunst en design.

Antwoorden

1 B, 2a. Een Joint Strike Fighter, **2b** In een fort van de Hollandse Waterlinie **3 A, 4 A, 5a** Eigen invulling, **5b** Eigen invulling.

Bron: Deze video is een bewerking van het programma Kunstuur van AVRO/TROS. De video is mede mogelijk gemaakt door NTR, AVRO en ARTtube.

Kijkvragen



Constant Nieuwenhuis, *New Babylon*, Gemeentemuseum Den Haag

1 Waar is New Babylon van Constant Nieuwenhuis uit opgebouwd?

- A Schilderijen
- B Maquettes
- C Schetsen

2a Wat heeft Stefan Gross nagebouwd?

b Waar is het werk van Stefan Gross tentoongesteld?

3 Hoe noemt Joep van Lieshout zijn kunst?

- A Een Gesamtkunstwerk
- B Een fantasie
- C Een doemscenario

4 Wat wil Joep van Lieshout met zijn nieuwe werelden bereiken?

- A Mensen laten nadenken over alternatieven.
- B Kritiek uitoefenen op milieuvervuiling.
- C Kunst maken van alleen maar gerecycled afval.

Verdiepingsvraag

5a Is een Utopie altijd onhaalbaar? Waarom wel/ niet?

b Welke Utopie (of: welk utopisch kunstwerk) in de video sprak je het meeste aan? Waarom?